

Agafats de braçet

Segons l'expert Charles Grant, les indústries aeroespacials europees es preparen per fer grans reestructuracions. Aquesta evolució és seguida de prop per les indústries rivals de l'altre cantó de l'Atlàntic.

Avió Boeing 737 al Saló Aeronàutic i de l'Espai de Le Bourget (Paris).

La companyia americana és una de les més fortes d'EUA. A més, enguany el pressupost americà de defensa augmentarà un 10%, fins a 280.000 milions de dòlars. I el de la Gran Bretanya caurà un 2,3%. Així, l'abisme entre els aliats és cada vegada més gran.

La indústria europea de defensa es manté a l'espera de la gran reestructuració que ha de venir aquest 1999, ensems amb la primera megafusió entre països europeus. Una reestructuració que afectarà més d'un milió de treballadors de les indústries de defensa de la Unió Europea, i que també tindrà grans implicacions en la política exterior europea –en una indústria d'alta tecnologia que molts governs consideren “estratègica”.

En la segona meitat dels anys 90, a mesura que els pressupostos minvaven, la indústria americana de defensa ha anat experimentant una ràpida reestructuració. Quatre grans companyies (Lockheed Martin, Boeing, Raytheon i Northrop Grumman) dominen ara el mercat americà. A la UE, en canvi, es parla molt so-

vint de fusions entre països europeus, però amb ben pocs resultats.

El canvi és a prop. La comissió antimonopoli americana va bloquejar fa poc la planificada adquisició de Northrop Grumman per Lockheed Martin. Va decidir que Lockheed Martin ja en tenia més que suficient, amb vendes en el camp de la defensa per 18,5 mil milions de dòlars (i un total de vendes de 28.000 milions de dòlars), sense absorbir el negoci, valorat en 9.000 milions de dòlars, de Northrop Grumman. Tot i que el futur de Northrop roman incert, és ben clar que, als quatre grans, no els serà pas permès de fusionar-se entre ells. No hi ha més supertractes a fer als EUA.

Totes les mirades, per tant, es projecten ara sobre Europa. La molta racionalització que hi ha

hagut a Europa ha fet que les aliances es feren entre empreses d'un mateix estat –així la firma francesa Thomson-CFS va adquirir els negocis electrònics de defensa de Dassault i Alcatel–. En canvi, les fusions entre països veïns han estat poques, espaiades en el temps i limitades a àrees específiques, com per exemple l'aferr dels míssils entre British Aerospace (BAE) i una companyia francesa, Lagardère.

Però hi ha indicis de l'emergència d'una reestructuració més marcada entre països veïns. BAE ha comprat el 30% de la sueca Saab. L'empresa britànica GEC ha anunciat la fusió de les seues empreses conjuntes d'electrònica per a la defensa amb la companyia italiana Alenia. I els governs britànic, alemany i francès mantenen serioses converses sobre la creació d'una Companyia de Defensa Aeroespacial Europea (EADC) que uniria les seues indústries militars aeroespacials.

Fins que la consolidació entre països europeus no prenga forma, durant el 1999, no hi haurà EADC. En canvi, hi haurà un agrupament anglo-germànic, format al voltant de BAE i Dasa, i un agrupament francès dominat per l'estat, basat en la firma Aérospatiale. Però els francesos en restaran al marge per tres raons: primera perquè el govern de Lionel Jospin és probable que no privatitze les seues companyies de defensa amb la rapidesa suficient per a contentar els britànics i els alemanys. El 1997 va vendre més de la meitat del capital de Thomson-CSF. El 1998, en un intent d'ajornar una fusió de BAE i Dasa, anuncià plans per a vendre el 48% de les accions

d'Aérospatiale. Però BAE i Dasa són refractàries a treballar amb una Aérospatiale en què l'estat té encara molts interessos. Per exemple, seria possible de continuar amb línies comercials que permeten, si fóra necessari, de prescindir d'un excés de treball?

La segona raó és la falta de programes comuns entre tots tres països. Atès que BAE i Dasa són les companyies dominants en el projecte Eurofighter, la seua fusió té una lògica industrial evident. Però França va decidir de desenvolupar tota sola el Dassault Rafale, un avió semblant.

Tampoc no hi haurà, en un futur pròxim, programes comuns al voltant dels quals aquestes tres indústries aeroespacials militars puguen unir-se. La Gran Bretanya necessitarà un substitut del seu bombarder Tornado després de l'any 2010, igual que Alemanya, però França no necessitarà en necessitarà cap de nou per a aquestes dates perquè el Rafale serveix de bombarder i d'interceptor. La Gran Bretanya haurà de triar entre desenvolupar un nou bombarder, probablement basat en l'Eurofighter (potser també en col·laboració amb els alemanys), o comprar el Joint Strike Fighter (JSF), un avió americà encara en fase de preparació. Si donem per fet que el JSF costarà probablement menys que un avió nou, és més que probable que la Gran Bretanya es decideixi pel primer.

La tercera raó per la qual la indústria militar aeroespacial francesa probablement quedi enrere és perquè molts personatges importants del Ministeri de Defensa són visceralment antiamericans. Prefereixen una reestructuració entre països europeus per a crear companyies europees que siguin prou fortes per a competir amb les rivals americanes. De totes formes, John Weston, cap de BAE, la companyia europea de defensa més gran (amb vendes que puguen a 10.000 milions de dòlars), dona suport a la reestructuració dins la UE perquè les companyies europees siguin suficientment grans per a formar

aliances amb les americanes des d'una posició quasi d'igualtat. La majoria dels funcionaris dels ministeris de defensa britànic i alemany comparteixen aquesta idea.

Lockheed Martin buscarà a Europa companyies amb les quals pugua fer intercanvis en condicions d'igualtat. Per a una companyia americana com aquesta, la lògica és evident: com que no pot créixer més al seu país ha d'expandir-se a l'estranger buscant-hi socis locals. Mentrestant les companyies europees, almenys a la Gran Bretanya i a Alemanya, esperen que una aliança transatlàntica els ofereisca accés als mercats i a les tecnologies americanes. Els dos grups britànics, GEC i BAE, han mostrat interès per Northrop Grumman. A la llarga, per tant, serà menys probable la competència entre companyies de defensa eu-

ropees i americanes que no entre firmes rivals de socis transatlàntics, i a més la indústria d'aquest sector serà segurament millor.

A la llarga, serà menys probable la competència entre companyies de defensa europees i americanes. El sector tendeix a concentrar socis transatlàntics.

Charles Grant

Director Centre per la Reforma Europea ©The Economist
Traducció: M. José Seguí

FUNDACIÓN BARTOLOMÉ MARCH SERVERA

VII PREMI DE NOVEL·LA CURTA JUAN MARCH CENCILLO

DOTACIÓ: 1.000.000 PTA.

*Convocatòria per a la recepció d'originals
escrits en qualsevol
de les dues llengües oficials
de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears,
l'extensió dels quals no ha de ser major
dels cent deu folis
ni menor dels setanta-cinc.*

*Han de trametre's tres còpies abans del
31 de març de 1999.
El jurat emetrà la seva decisió el primer dijous
del mes d'agost.*

*El VI Premi de Novel·la Curta Juan March Cencillo fou concedit a
Mariano Villegas Vidal per l'obra Una gesta primària.
Editada per Bitzoc.*

Fundación Bartolomé March Servera. Carrer del Conquistador, núm. 13
Tel. (971) 72 28 29. Fax (971) 72 58 03
Palma de Mallorca 07001